

BAG ინდექსი

ინდექსი საქართველოს ბიზნეს ასოციაციისთვის

I კვარტალი
2020

Research

BAG ინდექსი

I კვარტალი, 2020

სარჩევნი

BAG ინდექსი	4
BAG ბიზნეს კლიმატი	4
BAG დასაქმების ბარომეტრი	10
COVID-19-ის გავლენა BAG ბიზნეს კლიმატზე	11

საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის (BAG) ინდექსი საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის, პიემსი კვლევითი ცენტრისა და ifo ეკონომიკური კვლევების ინსტიტუტის ერთობლივი პროდუქტია. BAG ინდექსი მოიცავს BAG-ის წევრი კომპანიების მმართველი მენეჯერების შეფასებას BAG ბიზნეს კლიმატის და BAG დასაქმების ბარომეტრის შესახებ 2020 წლის პირველ კვარტალში. ანგარიში, ასევე, ანალიზებს COVID-19-ის გავლენას BAG-ის წევრებზე. PMC კვლევითი ცენტრი BAG ინდექსს აქვეყნებს ყოველკვარტალურად.

BAG ბიზნეს კლიმატი

BAG ბიზნეს კლიმატი გამოითვლება BAG-ის წევრების გამოკითხვის საფუძველზე. კითხვარის მეშვეობით BAG-ის წევრი კომპანიები აფასებენ თავიანთ მიმდინარე მდგომარეობას და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს. მათ შეუძლიათ აღწერონ თავიანთი მიმდინარე მდგომარეობა როგორც „კარგი“, „დამაკმაყოფილებელი“ ან „ცუდი“ და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინი როგორც „უფრო ხელსაყრელი“, „უცვლელი“ ან „ნაკლებად ხელსაყრელი“. BAG ბიზნეს კლიმატი¹ წარმოადგენს ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობისა და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინის საბალანსო მნიშვნელობების ტრანსფორმირებულ საშუალოს. აღნიშნული ინდექსის ფარგლებში, BAG-ის წევრი კომპანიები გადანაწილდა ოთხ სექტორში: მრეწველობა, მომსახურება, ვაჭრობა და მშენებლობა.

გარდა მიმდინარე მდგომარეობისა და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინის შეფასებისა, BAG-ის წევრები, ასევე, აფასებენ გაყიდვების ფასების, გაყიდვების/ბრუნვის/მოთხოვნის და დასაქმებულთა რაოდენობის მდგომარეობას გასულ კვარტალში და მოლოდინს მომდევნო კვარტლისთვის. ასევე, BAG-ის წევრები ასახელებენ მათი ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელისშემშლელ ფაქტორებს, აფასებენ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობას და და აფიქსირებენ გაცვლითი კურსის შესახებ არსებულ მოლოდინს.

BAG ბიზნესციკლის საათი

BAG ბიზნესციკლის საათი ასახავს დამოკიდებულებას ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობასა და ბიზნესის მოლოდინს შორის მომდევნო ექვსი თვის განმავლობაში საკოორდინატო სიბრტყეზე. საკოორდინატო სიბრტყეზე მეოთხედები აღნიშნულია როგორც: აღმასვლა, ბუმი, დაღმასვლა და რეცესია:

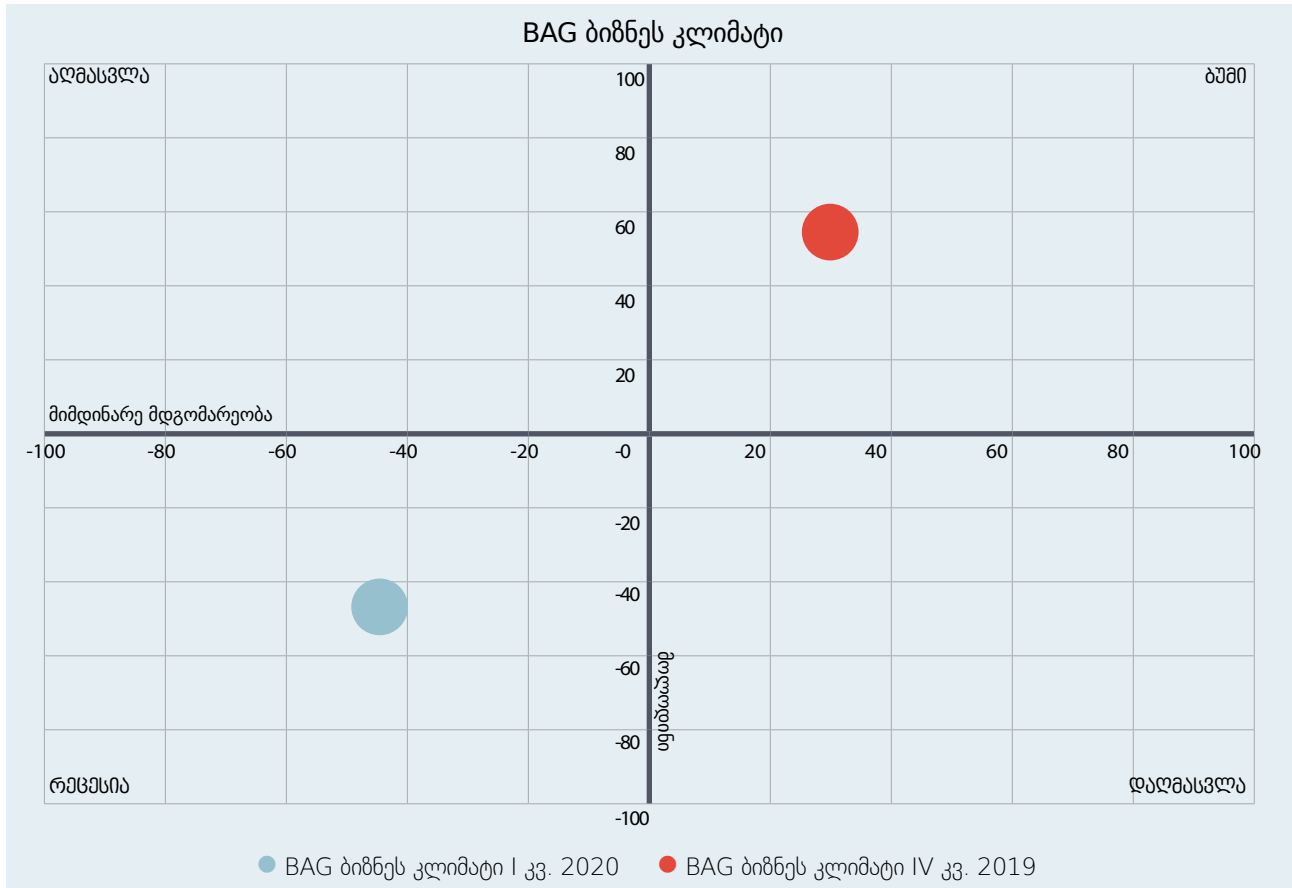
- თუ გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას აფასებენ უარყოფითად, ხოლო მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს დადებითად, BAG ბიზნეს კლიმატის ინდიკატორი მოხვდება „აღმასვლის“ მეოთხედში.
- თუ გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს აფასებენ დადებითად, BAG ბიზნეს კლიმატის ინდიკატორი მოხვდება „ბუმის“ მეოთხედში.
- თუ გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას აფასებენ დადებითად, ხოლო მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს უარყოფითად, BAG ბიზნეს კლიმატის ინდიკატორი მოხვდება „დაღმასვლის“ მეოთხედში.
- თუ გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს აფასებენ უარყოფითად, BAG ბიზნეს კლიმატის ინდიკატორი მოხვდება „რეცესიის“ მეოთხედში.

¹ საბალანსო მნიშვნელობა მიმდინარე მდგომარეობისთვის არის სხვაობა „კარგი“ და „ცუდი“ შეფასებების პროცენტულ წილებს შორის, ხოლო საბალანსო მნიშვნელობა მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინისათვის არის სხვაობა „უფრო ხელსაყრელი“ და „ნაკლებად ხელსაყრელი“ შეფასებების პროცენტულ წილებს შორის.

BAG-ის ბიზნეს კლიმატის მნიშვნელობა შესაძლოა იყოს -100-სა და +100-ს შორის. +100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მიმდინარე მდგომარეობას და მოლოდინს აფასებს დადებითად, ხოლო -100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მიმდინარე მდგომარეობას და მოლოდინს აფასებს უარყოფითად.

2020 წლის პირველ კვარტალში, BAG-ის წევრებმა თავიანთი მიმდინარე მდგომარეობა და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინი შეაფასეს უარყოფითად. 2020 წლის პირველ კვარტალში, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელმა -46.3 ქულა შეადგინა, ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობის მაჩვენებელმა -44.5 ქულა, ხოლო ბიზნესის მოლოდინის მაჩვენებელმა - 47.4 ქულა შეადგინა.

აღსანიშნავია, რომ BAG-ის წევრი კომპანიების მიერ მიმდინარე მდგომარეობის შეფასება და მოლოდინი 2020 წლის I კვარტალში, 2019 წლის IV კვარტალთან შედარებით, მნიშვნელოვნად გაუარესდა.

გრაფიკი 1: BAG ბიზნეს კლიმატი, I კვარტალი 2020

მიმდინარე მდგომარეობა და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინი ოთხივე სექტორში (მრეწველობა, მომსახურება, ვაჭრობა, მშენებლობა) უმეტესწილად უარყოფითად შეფასდა. ერთადერთ გამონაკლისს წარმოადგენს მრეწველობის სექტორი, სადაც გამოკითხულთა უმეტესობას დადებითი მოლოდინი აქვს.

ცხრილი 1: საბალანსო მნიშვნელობები სექტორების მიხედვით 2020 წლის I კვარტალში

	ბიზნეს კლიმატი	ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობა	ბიზნესის მოლოდინი
ვაჭრობის სექტორი	-32.5	-35	-30
მრეწველობის სექტორი	-1.6	-25	25
მშენებლობის სექტორი	-60	-60	-60
მომსახურების სექტორი	-60.8	-50	-70.8

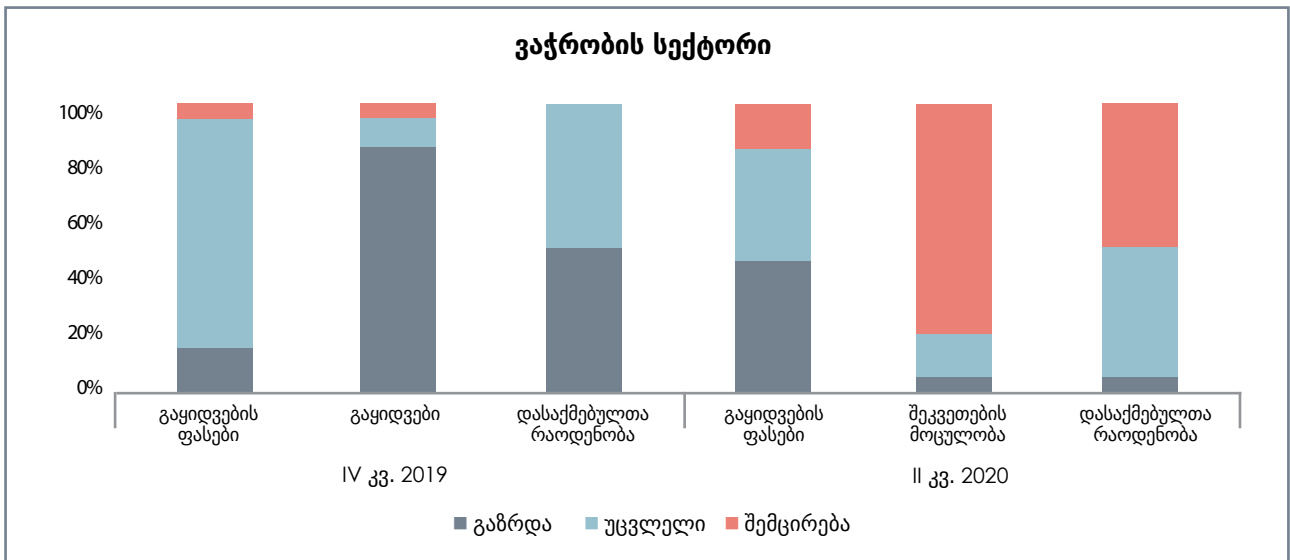
მოდული 2020 წლის მეორე კვარტლისთვის

- 2020 წლის მეორე კვარტალში, გამოკითხული BAG-ის წევრების მხოლოდ 1.9% მოელის დაქირავებულთა რაოდენობის ზრდას, მაშინ როცა 50.9% არ ელოდება ამ მაჩვენებლის ცვლილებას, ხოლო 47.2% კლებას ვარაუდობს.
- 2020 წლის მეორე კვარტალში, გამოკითხული კომპანიების 28.3% მოელის გაყიდვების ფასების ზრდას, მაშინ როცა 47.2% არ ელოდება ამ მაჩვენებლის ცვლილებას, ხოლო 24.5% მოელის კლებას.
- 2020 წლის მეორე კვარტალში, მრეწველობის სექტორში გამოკითხულთა 50% მოელის გაყიდვების ფასების ზრდას, მაშინ როცა დანარჩენი 50% არ მოელის ამ მაჩვენებლის ცვლილებას.
- 2020 წლის მეორე კვარტალში, მშენებლობის სექტორში გამოკითხული ყველა ბიზნესი მოელის მშენებლობის/გაყიდვების შემცირებას.

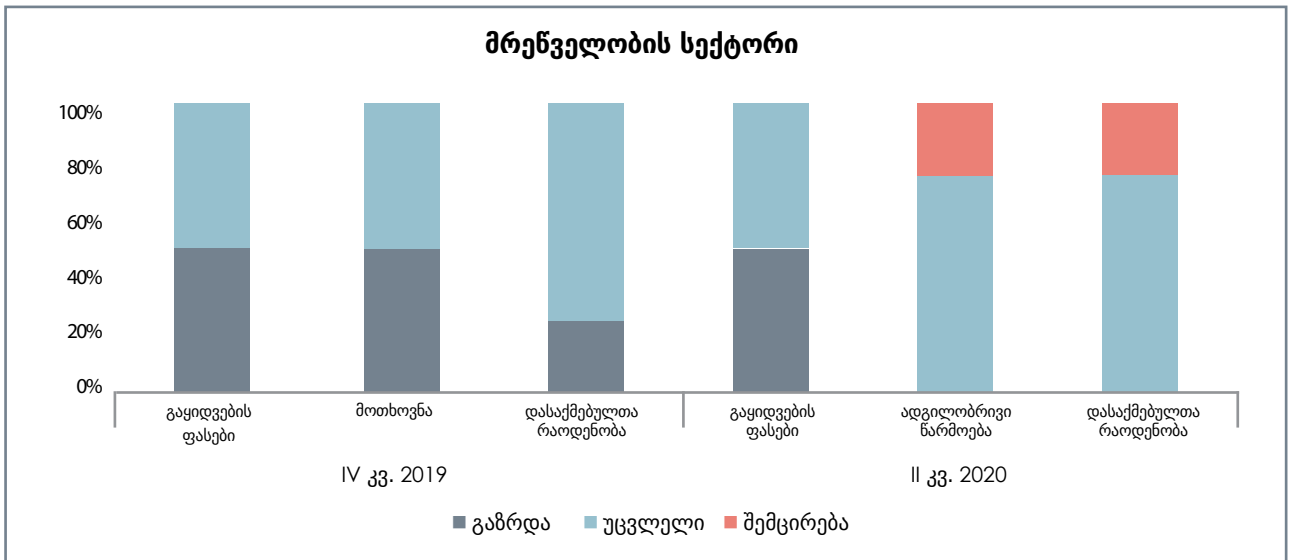
- 2020 წლის მეორე კვარტალში, **მშენებლობის სექტორში** გამოკითხული კომპანიების 60% მოელის გაყიდვების ფასების შემცირებას, ხოლო გაყიდვების ფასების ზრდას – არცერთი.
- 2020 წლის მეორე კვარტალში, **ვაჭრობის სექტორში** გამოკითხული წევრების 80% მოელის შეკვეთების მოცულობის შემცირებას.

მდგომარეობა 2019 წლის მეოთხე კვარტალში

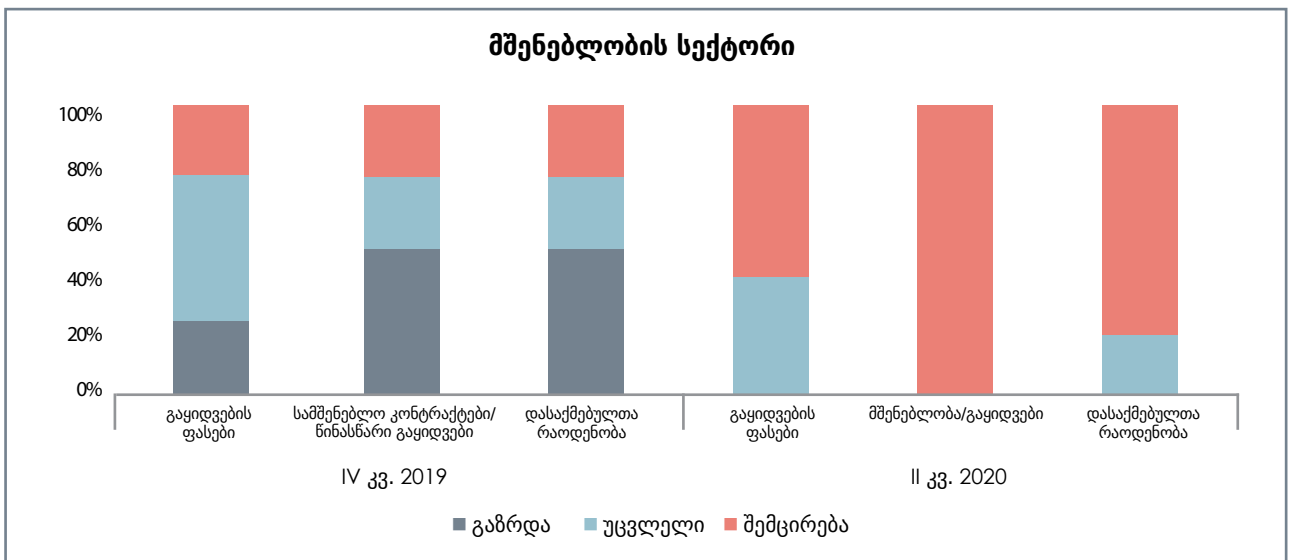
- გამოკითხული BAG-ის წევრების 48.1% აცხადებს, რომ მათ მიერ დასაქმებულთა რაოდენობა 2019 წლის მეოთხე კვარტალში გაიზარდა, მაშინ როცა 50%-ისთვის ეს მაჩვენებელი არ შეცვლილა, 1.9%-ისთვის კი შემცირდა.
- ვაჭრობის, მშენებლობის და მომსახურების სექტორებში გამოკითხული BAG-ის წევრების 50% აცხადებს, რომ დასაქმებულთა რაოდენობა 2019 წლის მეოთხე კვარტალში გაიზარდა, აღნიშნული მაჩვენებელი მრეწველობის სექტორში 25%-ს შეადგენს.
- გამოკითხულთა 13.5% აცხადებს, რომ გაყიდვების ფასები 2019 წლის მეოთხე კვარტალში გაიზარდა, მაშინ როცა 75%-ისთვის აღნიშნული მაჩვენებელი არ შეცვლილა, ხოლო 11.5%-ისთვის შემცირდა.
- ვაჭრობის და მომსახურების სექტორში გამოკითხული კომპანიების უმეტესობა (80% და 79.2% შესაბამისად) აცხადებს, რომ გაყიდვების ფასები 2019 წლის მეოთხე კვარტალში არ შეცვლილა, მაშინ როცა მრეწველობის და მშენებლობის სექტორებში აღნიშნული მაჩვენებელი 50%-ს შეადგენს.
- ვაჭრობის სექტორში, გამოკითხული BAG-ის წევრი კომპანიების 85% აცხადებს, რომ 2019 წლის მეოთხე კვარტალში გაყიდვები გაიზარდა.
- მომსახურების სექტორში, გამოკითხული BAG-ის წევრების 83.3% აცხადებს, რომ 2019 წლის მეოთხე კვარტალში მათი ბრუნვა გაიზარდა.

გრაფიკი 2: 2019 წლის მეოთხე კვარტალში არსებული მდგომარეობა და 2020 წლის მეორე კვარტლის მოლოდინი ვაჭრობის სექტორში.

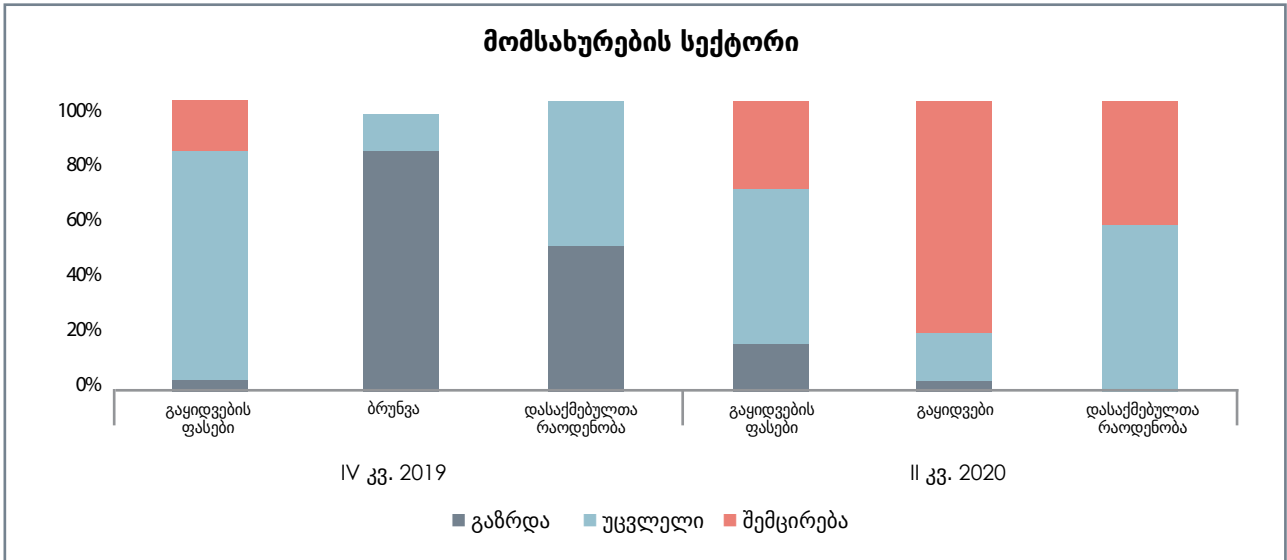

გრაფიკი 3: 2019 წლის მეოთხე კვარტალში არსებული მდგომარეობა და 2020 წლის მეორე კვარტლის მოლოდინი მრეწველობის სექტორში.

გრაფიკი 4: 2019 წლის მეოთხე კვარტალში არსებული მდგომარეობა და 2020 წლის მეორე კვარტლის მოლოდინი მშენებლობის სექტორში.

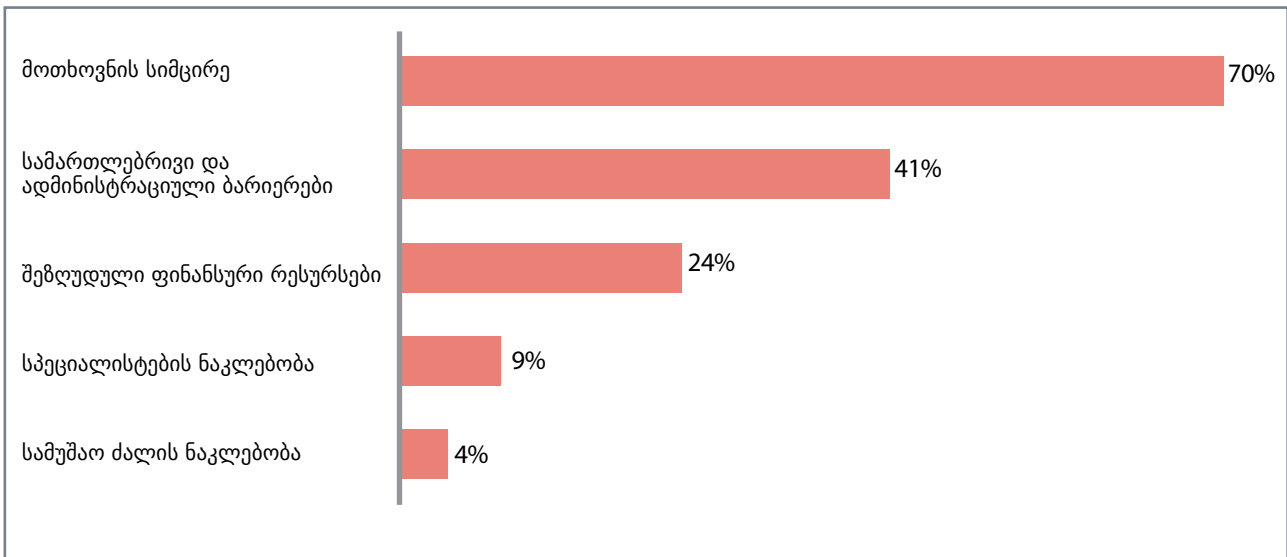

გრაფიკი 5: 2019 წლის მეოთხე კვარტალში არსებული მდგომარეობა და 2020 წლის მეორე კვარტლის მოლოდინი მომსახურების სექტორში.

ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელისშემშლელი ფაქტორები

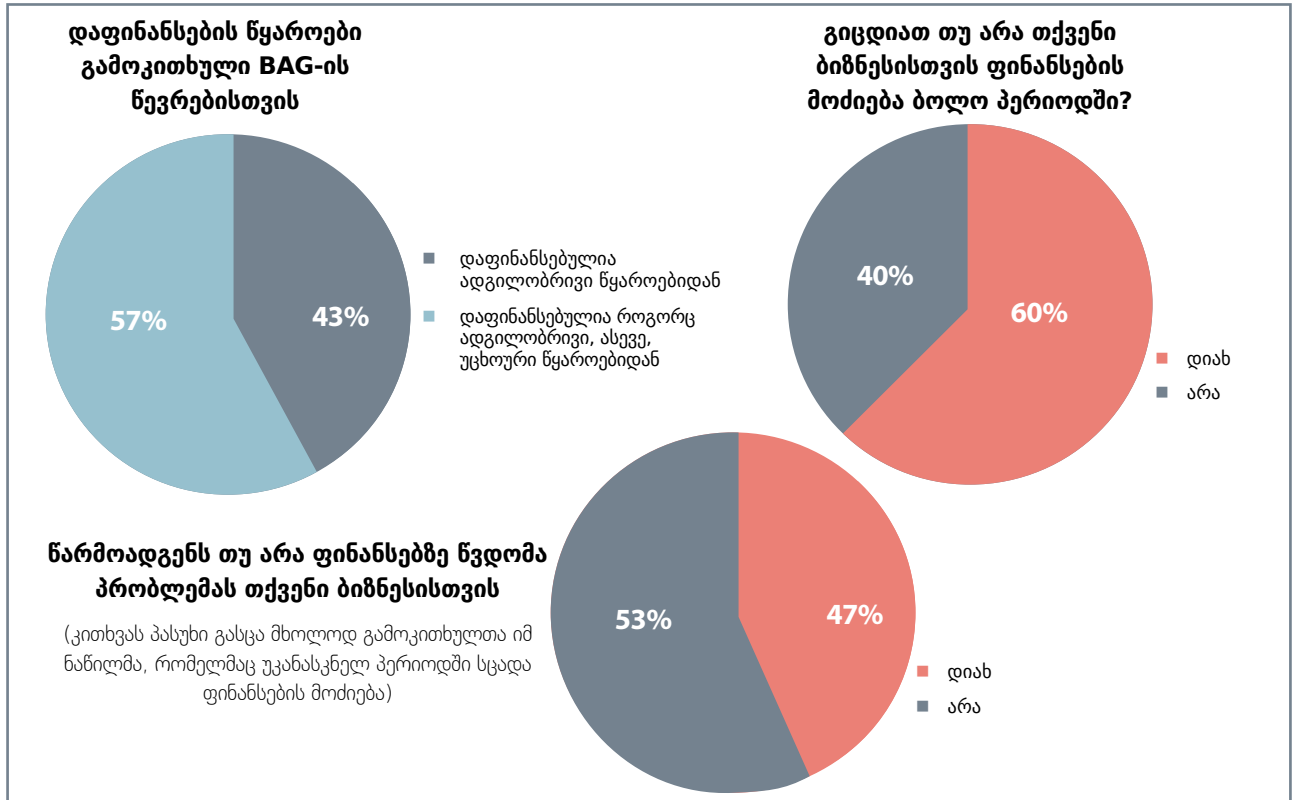
ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელისშემშლელი ფაქტორების შესწავლისას, გამოკითხული BAG-ის წევრების 86.5%-მა განაცხადა, რომ მათი ბიზნესსაქმიანობისთვის არსებობს ხელისშემშლელი ფაქტორები, მაშინ როცა 13.5%-ის აზრით, მსგავსი ფაქტორები არ არსებობს.

გრაფიკი 6: ძირითადი ხელისშემშლელი ფაქტორები გამოკითხული BAG-ის წევრებისთვის

დაფინანსება

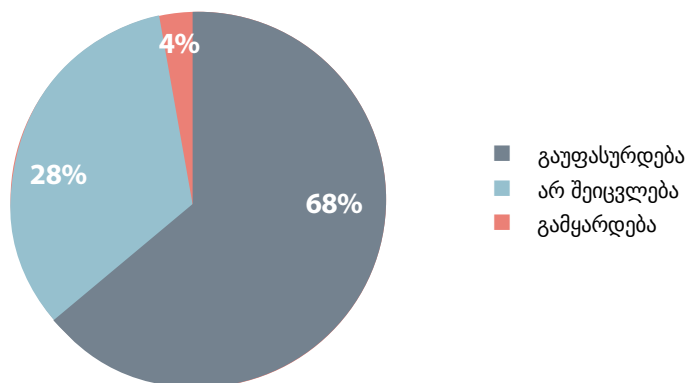
გრაფიკი 7: დაფინანსება

იმ კომპანიების 53.1%-მა, რომლებმაც ბოლო პერიოდში სცადეს ფინანსების მოძიება, განაცხადეს, რომ მათთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობა პრობლემას არ წარმოადგენს, მაშინ როცა 46.9% ფინანსებზე ხელმისაწვდომობას პრობლემად მიიჩნევს.

აღსანიშნავია, რომ წინა კვარტალში, გამოკითხულთა 90%-მა განაცხადა, რომ მათთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობა პრობლემას არ წარმოადგენდა. მოცემული მნიშვნელოვანი ცვლილება შესაძლოა, აიხსნას ქვეყანაში არსებული საგანგებო მდგომარეობით და COVID-19-ის მიერ გამოწვეული გაურკვევლობით.

მოლოდინი გაცვლითი კურსის შესახებ

მომდევნო 6 თვეში მოელოთ, რომ ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში

გრაფიკი 8: ლარის გაცვლითი კურსის მოლოდინი აშშ დოლართან მიმართებაში

BAG დასაქმების ბარომეტრი

BAG დასაქმების ბარომეტრი ეფუძნება BAG-ის წევრების გამოკითხვას. კომპანიები აფასებენ მომავალ სამ თვეში დასაქმების სავარაუდო ცვლილებას.²

2020 წლის პირველ კვარტალში, გამოკითხულმა BAG-ის წევრებმა უარყოფითად შეაფასეს დასაქმების მოლოდინი. BAG-ის დასაქმების ბარომეტრმა -46.7 უულა შეადგინა. აღნიშნული მაჩვენებელი წინა კვარტალთან შედარებით მნიშვნელოვნადაა გაუარესებული. 2019 წლის მეოთხე კვარტალში BAG-ის წევრ კომპანიებს კოზითიური მოლოდინი ჰქონდათ დასაქმებასთან მიმართებაში, BAG-ის დასაქმების ბარომეტრის უულა კი 26.1-ს შეადგენდა.

სექტორების მიხედვით, გამოკითხული BAG-ის წევრების მიერ, ყველაზე ნაკლებად ნეგატიური მოლოდინი დაფიქსირდა მრეწველობის სექტორში, ხოლო ყველაზე მეტად ნეგატიური მოლოდინი – მშენებლობის სექტორში. აღსანიშნავია, რომ 2019 წლის მეოთხე კვარტალში ყველაზე მეტად პოზიტიური მოლოდინი დასაქმებასთან მიმართებაში მშენებლობის სექტორში არსებობდა.

ცხრილი 2: 2019 წლის მეოთხე კვარტლის და 2020 წლის პირველი კვარტლის საბალანსო მნიშვნელობები სექტორების მიხედვით, დასაქმების ბარომეტრი

BAG დასაქმების ბარომეტრი სექტორების მიხედვით (საბალანსო მნიშვნელობები):		
სექტორი	Q4 2019	Q1 2020
ვაჭრობა	33.3	-45
მრეწველობა	11.1	-25
მშენებლობა	50	-80
მომსახურება	14.6	-41.7

² კომპანიებს შეუძლიათ, დასაქმებულთა რაოდენობის შესახებ არსებული მომდევნო სამი თვის გეგმები აღწერონ, როგორც “მზარდი”, “სტაბილური” ან “კლებადი”. ამ გეგმების საბალანსო მნიშვნელობა გამოითვლება პასუხების - “მზარდი”-სა და “კლებადი”-ს პროცენტულ წილებს შორის სხვაობით. BAG დასაქმების ბარომეტრი არის სექტორების საბალანსო მნიშვნელობების ტრანსფორმირებული საშუალო.

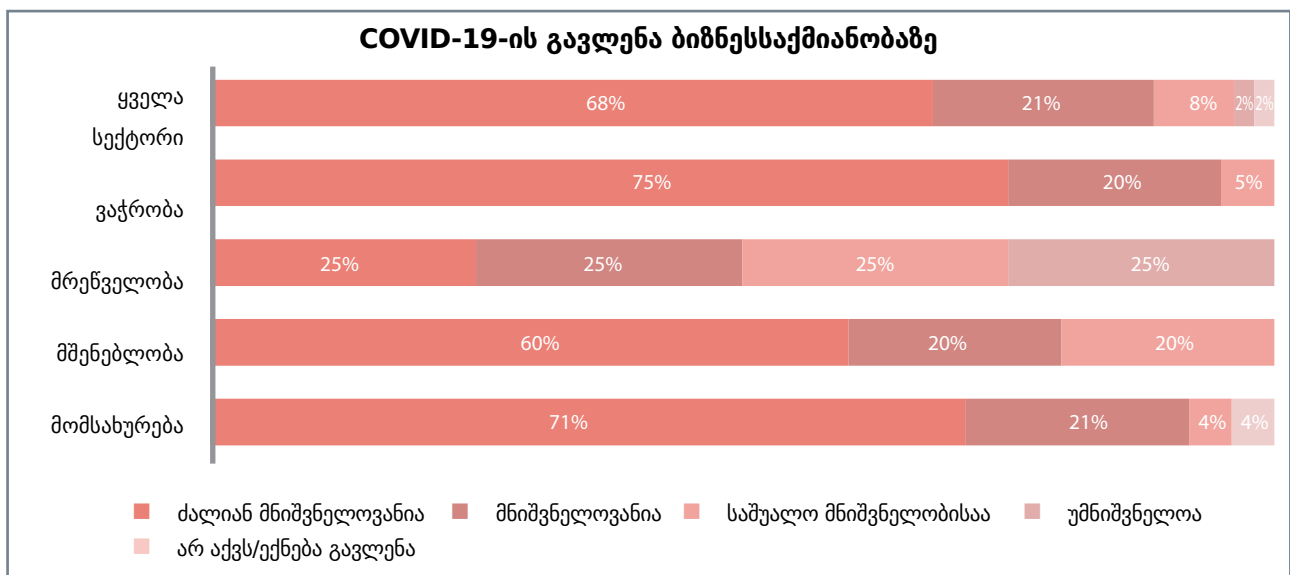
BAG დასაქმების ბარომეტრის მნიშვნელობა შესაძლოა იყოს -100-დან +100-მდე. -100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მომდევნო სამი თვის განმავლობაში მოელის დასაქმებულთა რაოდენობის შემცირებას, ხოლო +100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მომდევნო სამი თვის განმავლობაში მოელის დასაქმებულთა რაოდენობის ზრდას.

COVID-19-ის გავლენა BAG ბიზნეს კლიმატზე

საქართველოში COVID-19-ის პირველი შემთხვევა 26 თებერვალს³ დაფიქსირდა. 21 მარტს გამოცხადდა საგანგებო მდგომარეობა⁴, ხოლო 31 მარტს გააქტიურდა კარანტინის რეჟიმი.⁵ აღნიშნულის შედეგად, უკვე ერთი თვის განმავლობაში, საქართველოში ეკონომიკური აქტივობა შეფერხებულია, რაც გავლენას ახდენს ბიზნეს გარემოზე. მიუხედავად იმისა, რომ უახლოეს მომავალში დაგეგმილია გარკვეული შეზღუდვების შერბილება, COVID-19-ის გავლენა ბიზნესზე გარკვეული დროით კვლავ მნიშვნელოვანი იქნება. BAG-ის წევრ კომპანიებზე COVID-19-ის გავლენის შესაფასებლად, BAG ინდექსის არსებულ კითხვარში დამატებითი კითხვები ინტეგრირდა.

COVID-19-ის გავლენა BAG-ის წევრებზე

- გამოკითხული BAG-ის წევრების უმრავლესობა (67.9%) თვლის, რომ COVID-19-ის გავლენა მათ ბიზნეს აქტივობაზე ძალიან მნიშვნელოვანია, მათგან მხოლოდ 1.9% თვლის, რომ COVID-19-ს მათ ბიზნესზე გავლენას არ ახდენს.
- სექტორებს შორის, COVID-19-მა ყველაზე დიდი გავლენა ვაჭრობის სექტორზე მოახდინა. აღნიშნულ სექტორში გამოკითხულთა 75%-მა გავლენა შეაფასა ძალიან მნიშვნელოვნად. ამ კუთხით მეორე ადგილზე მომსახურების სექტორი (70.8%).
- სექტორებს შორის, COVID-19-მა ყველაზე ნაკლები გავლენა მრეწველობის სექტორზე მოახდინა, აღნიშნულ სექტორში გამოკითხული BAG-ის წევრი კომპანიების მხოლოდ 25% თვლის, რომ გავლენა მათ ბიზნესზე ძალიან მნიშვნელოვანია.

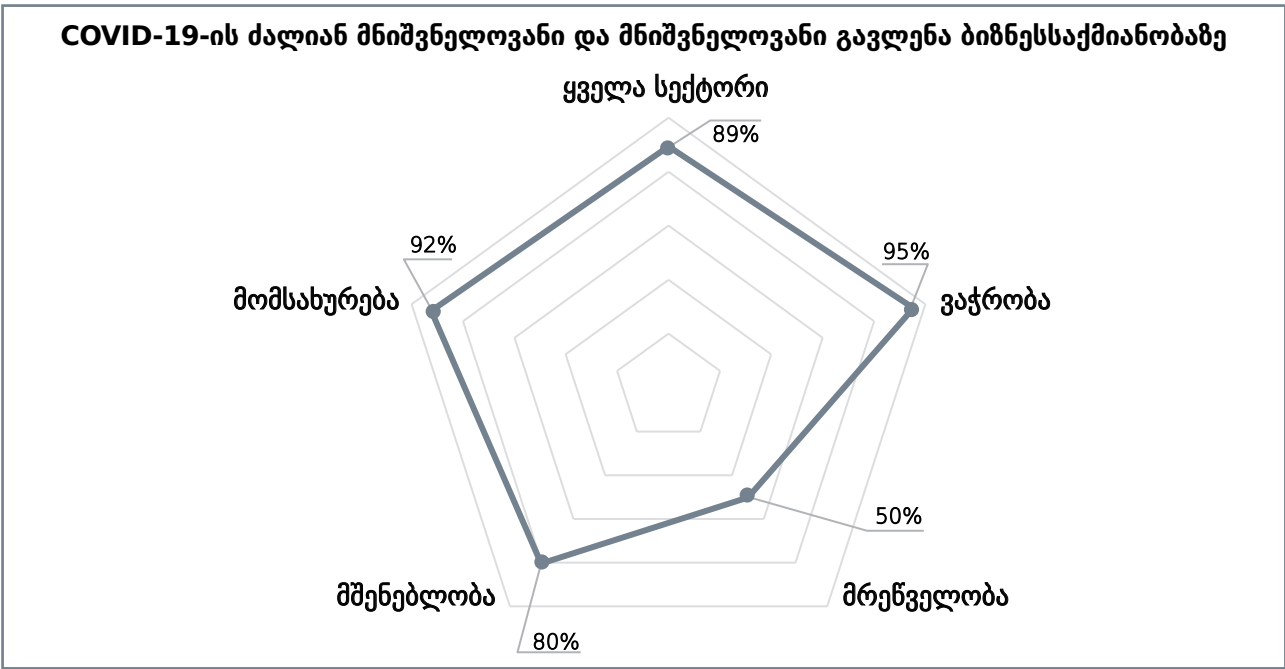

გრაფიკი 9: COVID-19-ის გავლენა ბიზნესსაქმიანობაზე

³ European Centre for Disease Prevention and Control.

⁴ ამ პერიოდის განმავლობაში, ვირუსის სხვადასხვა შემთხვევები ღონისძიება განხორციელდა, როგორცაა სოციალური დისტანცირება, მაღალი რისკის ქვეშ მყოფი რაიონების ჩაკეტვა, სასაზღვრო პუნქტების დახურვა, უცხოელი ვიზიტორებისთვის სამოგზაურო აკრძალვა, საქართველოში დაბრუნებული მოქალაქეების კარანტინი, მალაჩიების (სასურსათო და ბენზინგასამართი სადგურების გარდა) და სკოლების დახურვა, ქალაქთაშორისი მოგზაურობისა და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გადაადგილების აკრძალვა, ე.წ. კომენდანტის საათის გამოცხადება 21:00 საათიდან 06:00 საათამდე.

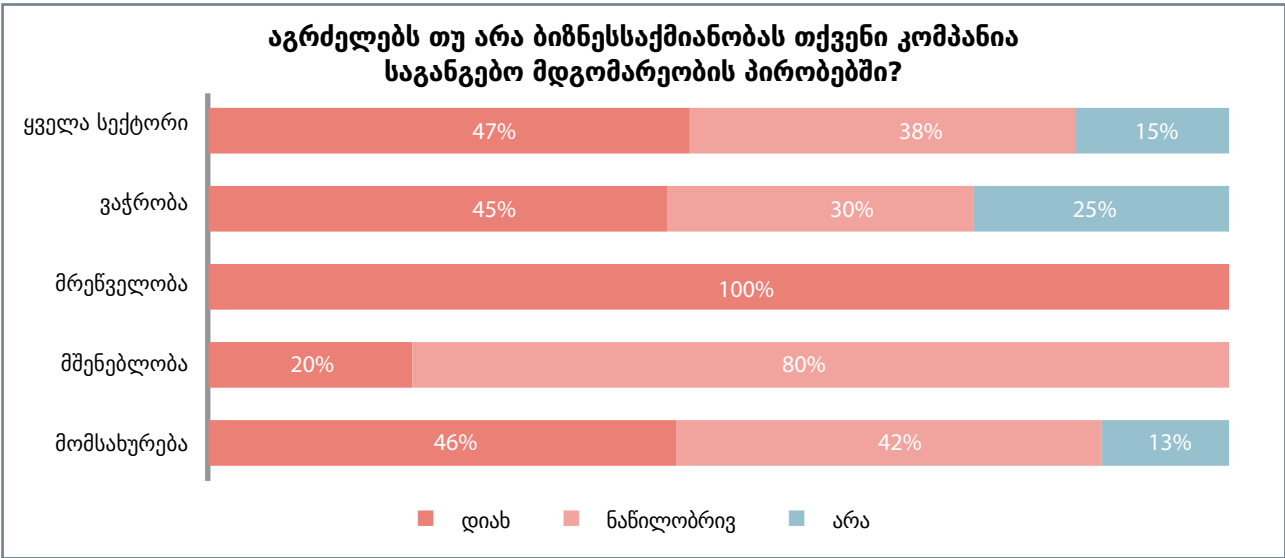
⁵ წყარო: საქართველოს მთავრობა, <http://www.gov.ge/>

გრაფიკი 10: COVID-19-ის ძალიან მნიშვნელოვანი და მნიშვნელოვანი გავლენა ბიზნესსაქმიანობაზე

ბიზნესსაქმიანობა COVID-19-ის პირობებში

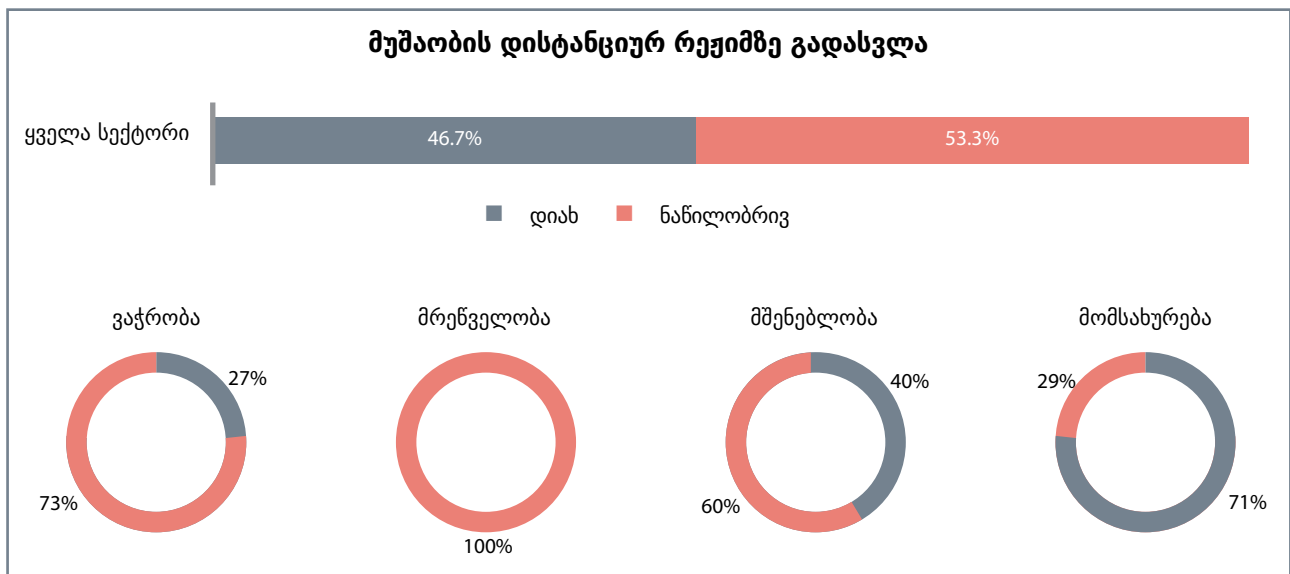
- გამოკითხული BAG-ის წევრი კომპანიების 47.2% აგრძელებს ბიზნესსაქმიანობას საგანგებო მდგომარეობის პირობებში, 37.7% ნაწილობრივ აგრძელებს, ხოლო 15.1%-მა შეწყვიტა საქმიანობა.
- სექტორებს შორის, COVID-19-მა ყველაზე დიდი გავლენა ვაჭრობის და მომსახურების სექტორებზე მოახდინა, აღნიშნულ სექტორებში გამოკითხულთა დაახლოებით 55%-მა შეწყვიტა მუშაობა ან ნაწილობრივ (41.7% – მომსახურება, 30% – ვაჭრობა) ან სრულიად (12.5% – მომსახურება, 25% – ვაჭრობა).
- სექტორებს შორის COVID-19-მა ყველაზე ნაკლები გავლენა მრეწველობის სექტორზე მოახდინა, აღნიშნულ სექტორში ყველა გამოკითხული ბიზნესი აგრძელებს ბიზნესსაქმიანობას.
- მშენებლობის სექტორში გამოკითხულთაგან არცერთს შეუწყვეტია მუშაობა სრულიად, თუმცა მათი 80% მხოლოდ ნაწილობრივ აგრძელებს საქმიანობას.

გრაფიკი 11: ბიზნესსაქმიანობა საგანგებო მდგომარეობის პირობებში

მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე გადასვლა

- წვერი კომპანიებიდან, რომლებმაც საგანგებო მდგომარეობის პირობებში გააგრძელა ფუნქციონირება, 46.7% სრულიად გადავიდა მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე, მაშინ როცა დანარჩენმა 53.3%-მა აღნიშნული მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლო.
- მომსახურების სექტორში BAG-ის წევრებიდან, მათ რომლებმაც საგანგებო მდგომარეობის პირობებში გააგრძელა ფუნქციონირება, კომპანიების 70.8%-მა სრულიად მოახერხა მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე გადასვლა, მაშინ როცა აღნიშნული მაჩვენებელი მშენებლობის და ვაჭრობის სექტორებში, შესაბამისად, მხოლოდ 40% და 26.7%-ს შეადგენს.
- მრეწველობის სექტორში გამოკითხულმა BAG-ის წევრმა კომპანიებმა, რომლებიც აგრძელებენ ეკონომიკურ საქმიანობას, ვერ შეძლეს სრულად გადასულიყვნენ მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე.

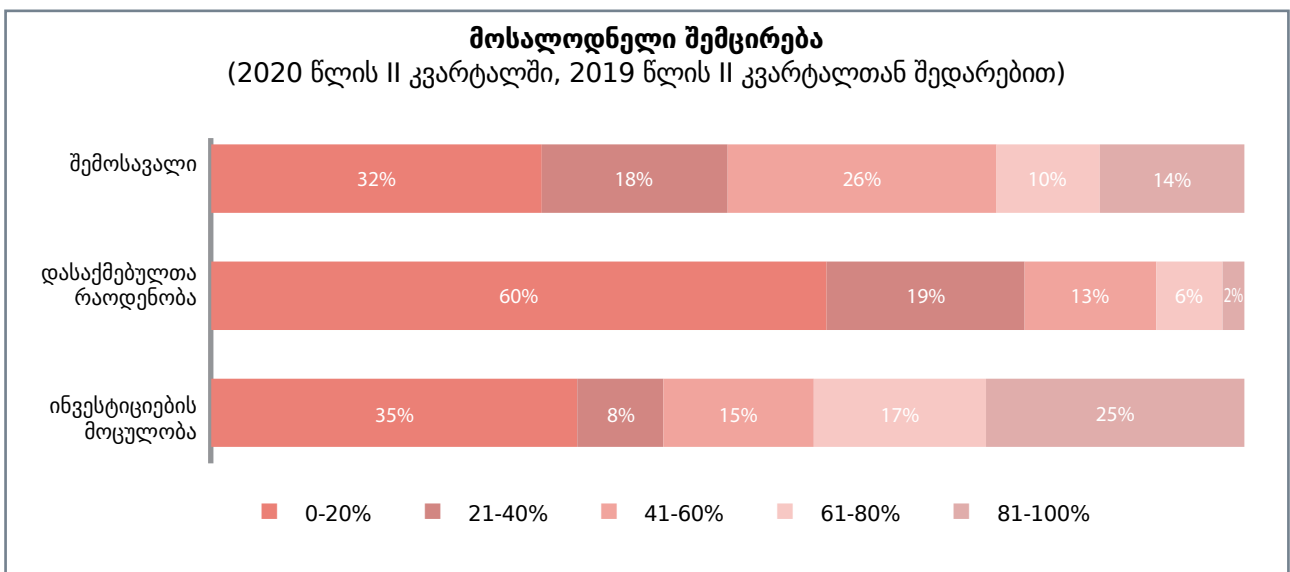
გრაფიკი 12: მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე გადასვლა

ბიზნესის ძირითადი მაჩვენებლების მოსალოდნელი შემცირება

კითხვარის საშუალებით BAG-ის წევრებმა შეაფასეს შემოსავლების, თანამშრომლების რაოდენობის და ინვესტიციების მოცულობის მოსალოდნელი შემცირება 2020 წლის მეორე კვარტალში, 2019 წლის მეორე კვარტალთან შედარებით, იმ დაშვებით, რომ საგანგებო მდგომარეობა 2020 წლის მაისის ბოლომდე გაგრძელდება.

- 2020 წლის მეორე კვარტალში, 2019 წლის მეორე კვარტალთან შედარებით, გამოკითხული BAG-ის წვერი კომპანიების 14% მოელის შემოსავლების 81-100%-ით შემცირებას, მაშინ როცა 0-20%-ით შემცირებას წევრთა 32% პროგნოზირებს.
- 2020 წლის მეორე კვარტალში, 2019 წლის მეორე კვარტალთან შედარებით, გამოკითხული BAG-ის წევრთა უმრავლესობა (59.6%) დასაქმებულთა რაოდენობის მხოლოდ 0-20%-ით შემცირებას მოელის, მათგან მხოლოდ 21.3% პროგნოზირებს აღნიშნული მაჩვენებლის 41%-ზე მეტად შემცირებას.
- დასაქმების, შემოსავლების და ინვესტიციების მაჩვენებლებს შორის, გამოკითხული BAG-ის წვერი კომპანიების ვარაუდით, არსებული მდგომარეობა ყველაზე დიდ გავლენას ინვესტიციების მოცულობაზე მოახდენს. გამოკითხულთა 25% ინვესტიციების მოცულობის 81-100%-ით შემცირებას ვარაუდობს, ხოლო 35.4% აღნიშნული მაჩვენებლის 0-20%-ით შემცირებას პროგნოზირებს.

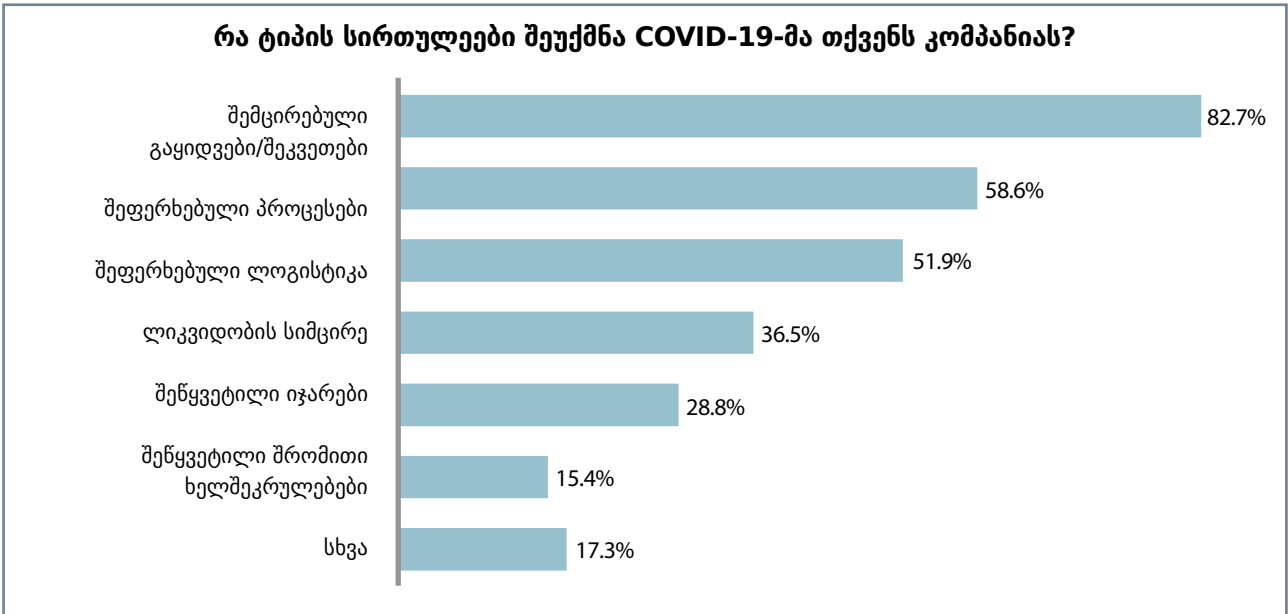
- მრეწველობის სექტორში გამოკითხული არცერთი BAG-ის წევრი არ ელის შემოსავლების შემცირებას 61%-ზე მეტად, თუმცა მათი ნახევარი აღნიშნული მაჩვენებლის 0-20%-ით შემცირებას ვარაუდობს.
- მშენებლობის სექტორში არცერთი გამოკითხული ბიზნესი არ მოელის 0-20%-ით ან 81-100%-ით შემოსავლის შემცირებას, ყველა მათგანი ვარაუდობს აღნიშნული მაჩვენებლის 21-80%-ით შემცირებას.
- ვაჭრობის სექტორში გამოკითხული BAG-ის წევრი კომპანიების 21.1% პროგნოზირებს შემოსავლების შემცირებას 81%-ზე მეტად, ხოლო მომსახურების სექტორში მსგავსი მოლოდინი 12.5%-ს აქვს.
- ვაჭრობის სექტორში გამოკითხული BAG-ის წევრებიდან 94.4% მოელის დასაქმებულთა რაოდენობის 40%-ზე ნაკლებად შემცირებას, მომსახურების და მრეწველობის სექტორებში მსგავსი მოლოდინი შესაბამისად კომპანიების 75% და 100%-ს აქვს.
- მშენებლობის სექტორში გამოკითხული BAG-ის წევრი კომპანიების 100% დასაქმებულთა რაოდენობის 41%-ზე მეტად შემცირებას პროგნოზირებს.
- მომსახურების სექტორში გამოკითხული BAG-ის წევრებიდან 50% ინვესტიციების მოცულობის მხოლოდ 0-20%-ით შემცირებას ვარაუდობს, ვაჭრობის სექტორში მსგავსი მოლოდინი გამოკითხულთა 27.8%-ს აქვს, ხოლო მრეწველობის და მშენებლობის სექტორებში – არცერთს.
- მრეწველობის სექტორში გამოკითხულთა 50% მოელის ინვესტიციების მოცულობის 81%-ზე მეტად შემცირებას. მსგავსი მოლოდინი ვაჭრობის სექტორში 27.8%-ს, ხოლო მშენებლობის სექტორში - 20.8%-ს აქვს.

გრაფიკი 13: ბიზნესის ძირითად ინდიკატორებში მოსალოდნელი შემცირება 2020 წლის II კვარტალში, 2019 წლის II კვარტალთან შედარებით

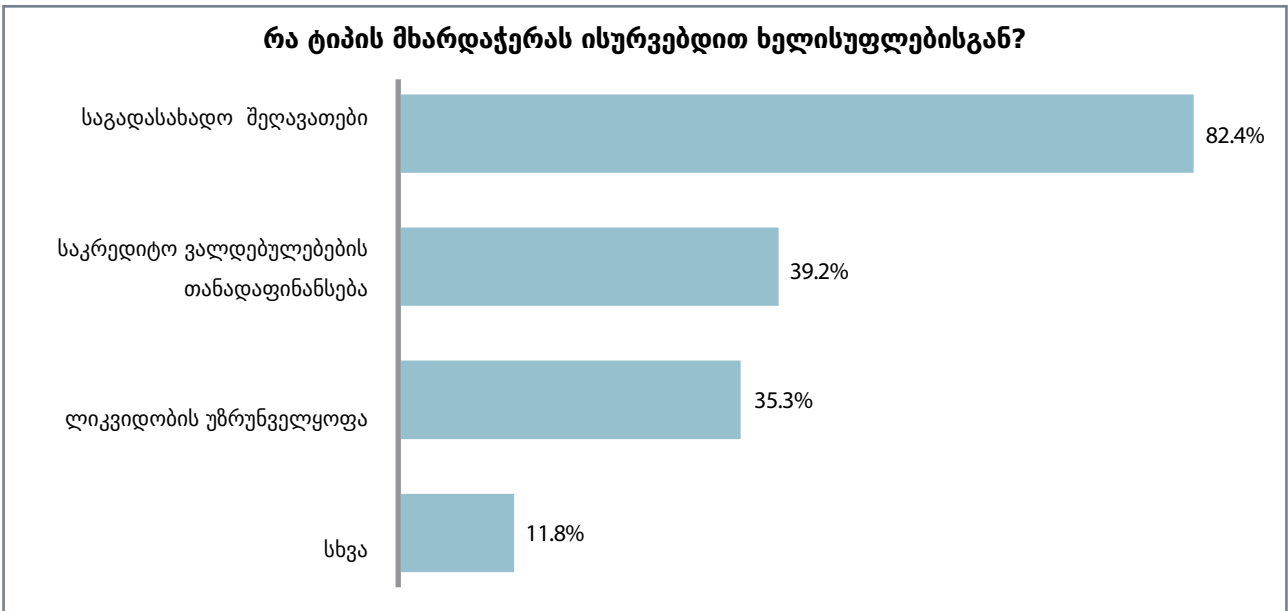
COVID-19-ით გამოწვეული ბიზნესის ძირითადი სირთულეები

BAG-ის წევრი კომპანიებისთვის COVID-19-ის გამო შექმნილ ყველაზე მნიშვნელოვან გამოწვევას შემცირებული გაყიდვები/შეკვეთები წარმოადგენს.

გრაფიკი 14: COVID-19-ით გამოწვეული ბიზნესის ძირითადი სირთულეები

ბიზნესისთვის საჭირო მხარდამჭერი ღონისძიებები ხელისუფლებისგან

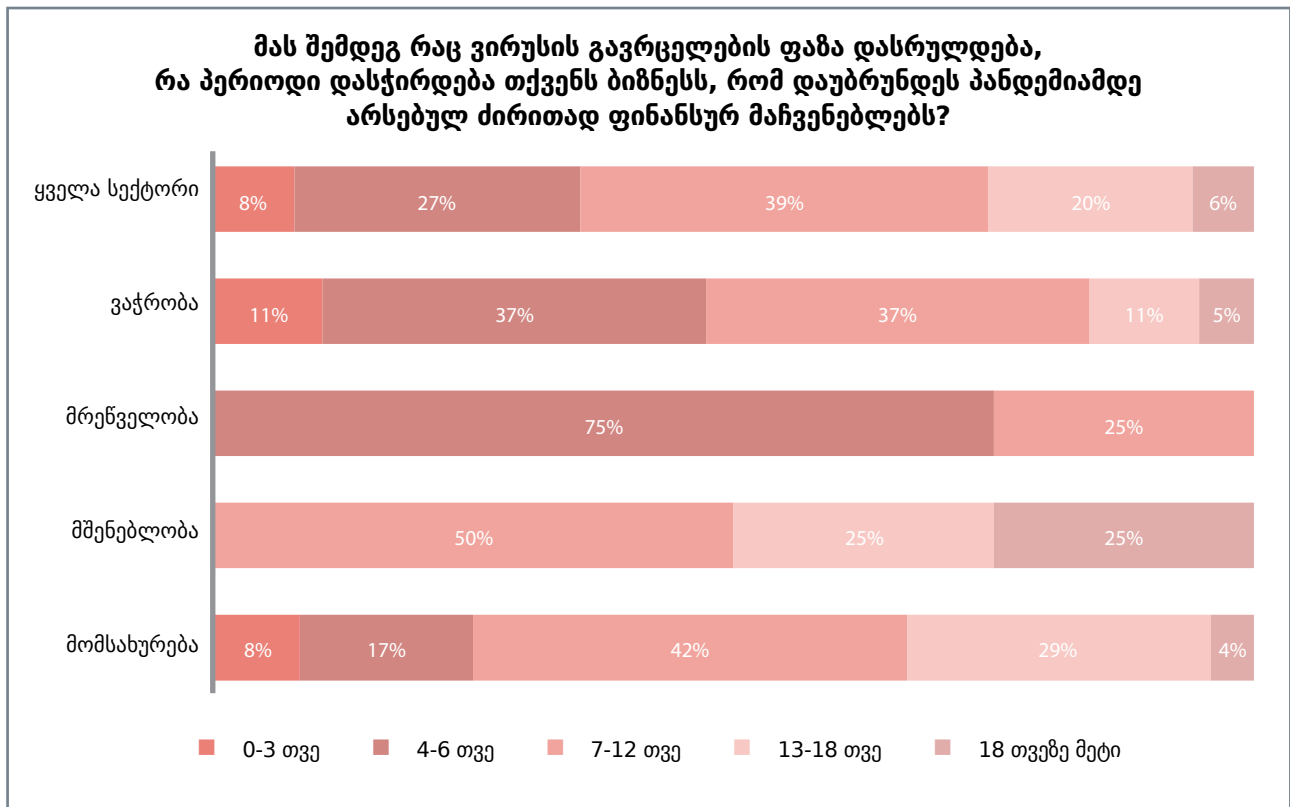
გრაფიკი 15: ბიზნესისთვის საჭირო მხარდამჭერი ღონისძიებები ხელისუფლებისგან

COVID-19-ის გავლენის ხანგრძლივობასთან დაკავშირებული მოლოდინი

COVID-19-ის გავლენის ხანგრძლივობასთან დაკავშირებით BAG-ის წევრთა მოლოდინის შესაფასებლად, კომპანიებმა უპასუხეს კითხვას თუ რა პერიოდი დასჭირდება ბიზნესს, რომ დაუბრუნდეს პანდემიამდე არსებულ ძირითად ფინანსურ მაჩვენებლებს, მას შემდეგ რაც ვირუსის გავრცელების ფაზა დასრულდება.

- გამოკითხულთა მხოლოდ მცირე ნაწილი (7.8%) ფიქრობს, რომ მას შემდეგ რაც ვირუსის გავრცელების ფაზა დასრულდება, პანდემიამდე არსებულ მაჩვენებლებს 3 თვეზე ნაკლებ პერიოდში დაუბრუნდება.
- გამოკითხულთაგან, მხოლოდ 5.9% ფიქრობს, რომ მას შემდეგ რაც ვირუსის გავრცელების ფაზა დასრულდება, პანდემიამდე არსებულ მაჩვენებლებს 18 თვეზე მეტ პერიოდში დაუბრუნდება.
- გამოკითხულთა 39.2%-ის აზრით, პანდემიამდე არსებულ მაჩვენებლებზე დაბრუნებას 7-12 თვე დასჭირდება. აღნიშნული მოლოდინი ყველაზე მეტად გავრცელებულია 4-დან 3 სექტორში.

გრაფიკი 16: COVID-19-ის გავლენის ხანგრძლივობასთან დაკავშირებული მოლოდინი

საქართველოს ბიზნეს ასოციაცია
BUSINESS ASSOCIATION OF GEORGIA

**პიემსი კვლევითი ცენტრი, research@pmcginternational.com
საქართველოს ბიზნეს ასოციაცია, info@bag.ge**